

Podnět

Výboru pro práva obětí Rady vlády pro lidská práva

ze dne 17. 9. 2025

ke komplexní novele trestních předpisů

Výbor pro práva obětí

- I. oceňuje přijetí komplexní novely trestních předpisů zákonem č. 270/2025 Sb., kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů a dále též zákonem č. 269/2025 Sb., kterým se mění zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (tzv. lex Anička).
- II. zejména oceňuje změny týkající se posílení práv obětí trestných činů, a to konkrétně:
 - Doplnění zásady restorativní justice mezi základní zásady trestního řízení a posílení restorativních prvků v trestním řízení;
 - Zvýšení ochrany obětí předsudečných trestných činů a zajištění rovnocenné ochrany všech obětí předsudečných trestných činů přijetím jednotné definice předsudečné pohnutky, která se vztahuje i na oběti, které byly napadeny pro svůj věk, pohlaví, sexuální orientaci, zdravotní postižení anebo pro jinou skutečnou nebo domnělou příslušnost k jiné skupině osob.
 - Zvýšení peněžitě pomoci pro oběti trestných činů a umožnění její pravidelné valorizace skrze navázání paušálních částek pomoci na průměrnou mzdu;
 - Rozšíření okruhu oprávněných žadatelů o peněžitou pomoc pro pozůstalé po obětech trestné činnosti o druha nebo družku;
 - Zvýšení podílu z peněžních prostředků z majetkových trestních sankcí poskytovaných Probační a mediační službě na pomoc obětem trestných činů na 10 % a zvýšení podílu z peněžních prostředků z majetkových trestních sankcí poskytovaných Ministerstvu spravedlnosti na poskytování dotací na podporu obětí na 10 %.
- III. upozorňuje, že kromě legislativních změn je důležitá i jejich náležitá implementace, bez které není možné změny efektivně zavést do praxe.
- IV. proto apeluje na všechny dotčené aktéry, aby přijali nutné návazné kroky na výše zmíněné legislativní změny a usilovali o zvýšení ochrany všech obětí trestných činů a o zajištění náležité pomoci obětem, a žádá o rámcové představení plánů implementace na dalším zasedání.